

Dosarul nr. 2ra-2321/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. D. Chistol)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila)

ÎNCHEIERE

14 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Artiom Juc, reprezentat de avocatul Eduard Platon

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Artiom Juc, reprezentat de avocatul Eduard Platon împotriva Băncii Comerciale „Mobiasbancă – Groupe Societe Generale” Societate pe Acțiuni cu privire la repararea prejudiciului material și prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 30 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Artiom Juc, admis apelul declarat de Banca Comercială „Mobiasbancă – Groupe Societe Generale” Societate pe Acțiuni, casată hotărârea din 30 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru și emisă o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă acțiunea

constată:

La 3 august 2015, Artiom Juc, reprezentat de avocatul Eduard Platon a depus cerere de chemare în judecată împotriva BC „Mobiasbancă – Groupe Societe Generale” SA cu privire la repararea prejudiciului material și prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că în baza cererii depuse la BC „Mobiasbancă – Groupe Societe Generale” SA, prin intermediul Filialei nr. 9 Centru, pe numele lui a fost emis cardul bancar Mașter Card în dolari SUA nr. XXXXX, care în luna septembrie 2014, a fost anulat din cauza deteriorării fizice cu emiterea unui nou card nr. XXXXX.

La 11 februarie 2015, dânsul se afla în Republica Vietnam, când la cardul menționat a fost introdusă limita de utilizare a banilor de către BC „Mobiasbancă –

Groupe Societe Generale” SA în cont, la acel moment, se mai aflau 10140 de dolari SUA, care nu puteau fi folosiți de către el sau de terțe persoane.

În aceeași zi, între orele 05:00 – 14:00, a interpellat Serviciul Contactcell al băncii prin intermediul mijloacelor telefonice și skype, făcând legătura cu operatorii, care l-au informat despre blocarea cardului la limita de 2000 de dolari SUA/lună în legătură cu devierile cursului valutar pe piață, iar clientul va putea utiliza banii doar în luna viitoare - martie.

La solicitarea sa de a mări limita la card până la 3000 de dolari SUA/lunar, la 12 decembrie 2015, prin intermediul adresei poștale electronice, banca a refuzat în formă scrisă de a majora limita la card, menționând că dânsul trebuie să se prezinte la bancă.

A remarcat că banca a încălcat prevederile contractuale referitor la accesul clientului la mijloacele sale, totodată, instituind ilegal limita la card.

A invocat că, deși după suspendarea din 11 februarie 2015 a operațiunilor prin card până la finele lunii februarie, mijloacele bănești ale clientului nu puteau fi ridicate, sustrase sau transferate prin alt mod, acestea au fost sustrase neautorizat.

Totodată, banca nu a întreprins măsuri de securizare a cardului, operațiunilor de acces la contul clientului, pe de o parte a limitat operațiunile cu cardul la suma de 2000 de dolari SUA/lunar, iar pe de altă parte a permis ridicarea de pe acesta a sumei de 9946 de dolari SUA, astfel prejudiciindu-l material.

Până la 3 martie 2015, dânsul nu a verificat contul fiind convins că suma de 10140 de dolari SUA blocați în cont vor fi folosiți în lunile ulterioare, însă când a primit extrasul din cont a observat operațiunile neautorizate, prin urmare, a solicitat blocarea contului și a primit confirmarea prin e-mail a acestui fapt, în cont fiind blocați doar 206,28 de dolari SUA.

Ca urmare, la 9 martie 2015, dânsul a depus la BC „Mobiasbancă – Groupe Societe Generale” SA o cerere în vederea verificării securizării operațiunilor cu cardul menționat în perioada 10 februarie 2015 – 21 februarie 2015, or, dânsul s-a aflat în Vietnam și de pe contul ce-i aparține a fost ridicată neautorizat suma de 9946 de dolari SUA, cu solicitarea restabilirii acestei sume în cont.

Prin răspunsul nr. 12/09-854 din 16 aprilie 2015, banca l-a informat că nu găsește motive pentru a-i restitui mijloacele bănești sustrase, pe motiv că nu poartă răspundere pentru tranzacțiile menționate și nu este în drept să le conteste prin sistemul internațional de plăți Mașter Card, conform regulilor stabilite.

Iar prin scrisoarea nr. 1477 din 17 iulie 2015, BC „Mobiasbancă – Groupe Societe Generale” SA a refuzat restituirea sumelor solicitate la contul ce-i aparține în termenul de 15 zile din momentul primirii reclamației.

A obiectat că sunt lipsite de suport juridic și contravin circumstanțelor cazului referințele băncii în răspunsurile nr. 12/09-854 din 16 aprilie 2015 și nr. 1477 din 17 iulie 2015 referitor la prevederile din Capitolul 3 al Titlului II din Condiții generale bancare pentru persoane fizice, deoarece cardul nu a fost pierdut, dar a fost blocat de bancă, iar presupusa fraudă putea fi executată doar din vina băncii. Mai mult, după ce a analizat rulajul din cont, dânsul a informat banca despre neregulile în operațiuni.

A mai evidențiat că însăși faptul ridicării mijloacelor bănești a avut loc în momentul restricției introduse de BC „Mobiasbancă – Groupe Societe Generale” SA la utilizarea sumelor din conturile clientului, depășirii sistemului de securitate în/din interiorul băncii, care urmărește orice operațiune a cardului, confirmă vina acesteia în vederea neasigurării securizării cardului.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 512, 572, 602, 629 Cod civil, art. 20, 21, 32 din Legea privind protecția consumatorilor, art. 85, 127, 166-168 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul pârâtului în beneficiul său a prejudiciului material în sumă de 9946 de dolari SUA, a penalității în sumă de 18897,40 de dolari SUA, a prejudiciului moral în sumă de 100000 de lei și cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 15000 de lei.

Prin hotărârea din 30 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost admisă acțiunea parțial.

A fost încasat din contul BC „Mobiasbancă – Groupe Societe Generale” SA în beneficiul lui Artiom Juc prejudiciul material în mărime de 9946 de dolari SUA și penalitatea în mărime de 18897,40 de dolari SUA, în valută națională conform cursului valutar oficial al Băncii Naționale a RM la momentul executării hotărârii.

Au fost încasate din contul BC „Mobiasbancă – Groupe Societe Generale” SA în beneficiul lui Artiom Juc cheltuielile de judecată în mărime de 15000 de lei, ce constituie cheltuieli pentru serviciile de asistență juridică.

A fost respinsă cerința cu privire la încasare din contul BC „Mobiasbancă – Groupe Societe Generale” SA a prejudiciului moral în mărime de 100000 de lei, ca neîntemeiată.

A fost încasată din contul BC „Mobiasbancă – Groupe Societe Generale” SA în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 15705,23 de lei.

Prin decizia din 30 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Artiom Juc, admis apelul declarat de BC „Mobiasbancă – Groupe Societe Generale” SA, casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă acțiunea.

La 7 septembrie 2018, Artiom Juc, reprezentat de avocatul Eduard Platon a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și parțială a hotărârii primei instanțe în partea respingerii cerinței cu privire la încasarea sumei de 100000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, cu pronunțarea unei noi decizii prin care să fie menținută hotărârea primei instanțe cu adăugarea în dispozitivul acesteia a sintagmei „se încasează din contul BC „Mobiasbancă – Groupe Societe Generale” SA în favoarea lui Artiom Juc prejudiciul moral în valoare de 100000 de lei”, precum și încasarea de la BC „Mobiasbancă – Groupe Societe Generale” SA în beneficiul său a taxei de stat în mărime de 85 de lei și 7903 de lei, în total 7988 de lei.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel a ignorat prevederile art. 57 alin. (1) din Legea cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, neîntemeiat și fără bază probantă a trecut obligația băncii (prestatorului de serviciu) pe seama lui, indicând eronat precum că dânsul nu a manifestat diligența

necesară, fapt ce a dus la sustragerea informației despre cardul bancar al acestuia, deoarece tranzacțiile au fost autorizate prin informația deținută pe banda magnetică și codul PIN, cea ce necesită acces la card pentru obținerea/copierea acestora.

A remarcat că o astfel de concluzie a instanței de apel este bazată pe presupuneri, deoarece nu concretizează și demonstrează în ce mod dânsul nu a manifestat diligență necesară pentru blocarea tranzacțiilor neautorizate și ce măsuri urma să întreprindă dar nu a întreprins, în situația în care numai BC „Mobiasbancă – Groupe Societe Generale” SA deține toate instrumentele tehnice de control, verificare și autorizare a tranzacțiilor, selectarea celor dubioase/compromise cu blocarea acestora după caz.

Astfel, instanța de apel, eronat a făcut referire la prevederile art. 58 alin. (2) din Legea cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, ca temei juridic pentru a demonstra neglijența lui.

Având în vedere prevederile art. 54 din Legea cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, a precizat că a întreprins toate măsurile stabilite de lege încă la 11 – 12 februarie 2015 pentru a informa imediat banca despre problemele apărute cu cardul, care la rândul său urma să întreprindă măsuri de verificare și evitarea a posibilelor prejudicii aduse clientului/utilizatorului.

Este neîntemeiată și concluzia instanței de apel în sensul că deși specialistul a invocat că banca ar fi obligată să sune clientul pentru a primi confirmarea autenticității tranzacțiilor, o asemenea obligație nu este reflectată nici în Legea cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, nici în alte acte normative, or, aceste obligații sunt stabilite direct în art. 55 alin. (1) lit. e) din Legea cu privire la serviciile de plată și moneda electronică.

Astfel, instanța de apel a depășit competența, neîntemeiat concluzionând că declarațiile specialistului în prima instanță nu pot fi puse la baza emiterii hotărârii.

Totodată, în contradicție cu materialele cauzei, explicațiile care elucidează evenimentele aflării lui în Vietnam fără surse financiare, disconfortul creat prin distrugerea planului la o odihnă mult așteptată, imposibilitatea achitării hotelului, alimentației, transportului ș.a., prima instanță neîntemeiat a conchis că nu au fost prezentate probe pertinente și concludente care să ateste că dânsul ar fi suferit careva prejudicii morale ca urmare a sustragerii mijloacelor bănești de pe cardul bancar deținut.

La 31 octombrie 2018, BC „Mobiasbancă – Groupe Societe Generale” SA a depus referință la recursul declarat de Artiom Juc, solicitând declararea recursului ca fiind inadmisibil, iar în cazul admiterii spre examinare, respingerea acestuia ca fiind neîntemeiat.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 3 iulie 2018, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 242 vol. II), însă careva date care ar indica la recepționarea acesteia de către recurent la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 7 septembrie 2018 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Artiom Juc, reprezentat de avocatul Eduard Platon nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Artiom Juc, reprezentat de avocatul Eduard Platon, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Artiom Juc, reprezentat de avocatul Eduard Platon ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Artiom Juc, reprezentat de avocatul Eduard Platon se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic